

Επιστήμη ή ανορθολογική αυθαιρεσία;

Από τον καιρό που εδραιώθηκε στην εξουσία το κεφάλαιο ως κυρίαρχη τάξη, «κτύπησε η θανάσιμη καμπάνα» για την αντικειμενική αστική επιστήμη.

Ο Ένγκελς, στο παράδειγμα του Ντύρινγκ και άλλων «αστέρων» διέβλεψε την πορεία καταστροφής της επιστήμης στην κεφαλαιοκρατία, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά την κοινωνική επιστήμη, την θεωρητική συνθετική έρευνα και τα φιλοσοφικά της θεμέλια.

Έκτοτε, ο εκφυλισμός της επιστήμης, η διολίσθηση σε πληθώρα αγνωστικιστικών, μεταφυσικών και ανορθολογικών αυθαιρεσιών, με σκοπό την απολογητική του καθεστώτος του κεφαλαίου, έχει απογειωθεί σε ...μεταμοντέρνα επίπεδα...

Αντί για έγκυρο, αντικειμενικό, τεκμηριωμένο, συστηματικό και αληθή-αποδεικτικό επιστημονικό λόγο, όλο και πιο συχνά δημοσιοποιούνται αφοριστικές επιστημονικοφανείς, αποσπασματικές «θέσεις» και «τοποθετήσεις» εργαλειακού, χρησιμοθηρικού χαρακτήρα.

Η επιστημονική εγκυρότητα υποκαθίσταται από την αγοραία δημοφιλία κάθε αυθαιρεσίας, από την χειραγώγηση των κυρίαρχων ΜΜΕ, από την αγοραία αξιολόγηση με ποσοτικά/φορμαλιστικά κριτήρια, από το «κύρος» της εξουσίας και τη θέση στην ιεραρχία γραφειοκρατικών μηχανισμών.

Η ορθολογική απόδειξη υποκαθίσταται από την πρακτική δυνατότητα διάδοσης, προβολής, επιβολής και υποβολής «θέσεων», ιδεολογημάτων, δογμάτων, που αντιμετωπίζονται ως συνδηλωτικά στοιχεία κάποιας αρχής/εξουσίας, ως στοιχεία οριοθέτησης ταυτοτήτων ποιμνίου οπαδών, πελατών, ψηφοφόρων και ως εργαλεία οικονομικής, πολιτικής και ιδεολογικής κατίσχυσης.

Δυστυχώς, αυτός ο εκφυλισμός της υπαγωγής της επιστήμης σε ξένες προς την λογική του αντικειμένου και της έρευνας σκοπιμότητες, έχει εμπεδωθεί και στις γραμμές της αριστεράς, γεγονός που ακυρώνει την ίδια την επαναστατικότητα, την ίδια τη δυνατότητα συγκρότησης συνειδητού επαναστατικού υποκειμένου...

Συχνά η εκφυλιστική αναθεώρηση και η αυθαιρεσία μεθοδεύονται στο όνομα της «ορθοδοξίας» του μαρξισμού, με όρκους πίστης στον μαρξισμό-λενινισμό, με

λιντσάρισμα κάθε παρέκκλισης ως αποδιοπομπαίος, «οπορτουνιστικής», «ασέβειας στη συλλογική σοφία» του μηχανισμού, ακόμα και με αήθεις όρους κατασυκοφάντησης και σπίλωσης ανθρώπων και ομάδων που μάχονται για την επαναστατική θεωρία...

Ο αγώνας για την κριτική αφομοίωση, προσπάθεια και δημιουργική ανάπτυξη της ολότητας της επιστημονικής επαναστατικής θεωρίας -πέρα από εργαλειακές χρήσεις/αυθαιρεσίες- είναι ζωτικά αναγκαίος για την ανάπτυξη νικηφόρου επαναστατικού κινήματος.

«Ακριβώς όπως στο σύγχρονο κράτος, κάθε πολίτης υποτίθεται πως είναι ώριμος να εκφέρει κρίση σε όλα τα προβλήματα για τα οποία καλείται να ψηφίσει, όπως στην οικονομία παραδέχονται ότι ο κάθε καταναλωτής είναι τέλειος γνώστης όλων των εμπορευμάτων που πρόκειται να αγοράσει για τη συντήρησή του, με τον ίδιο τρόπο γίνονται τώρα παρόμοιες παραδοχές και για την επιστήμη. Ο καθένας μπορεί να γράψει για οτιδήποτε και η «ελευθερία της επιστήμης» συνίσταται ακριβώς στο ότι ο οποιοδήποτε γράφει για οτιδήποτε που δεν το έμαθε ποτέ και πως το παρουσιάζει σαν τη μοναδική, αυστηρά επιστημονική μέθοδο. Φ. Ένγκελς, Παλιός κρύσταλλος στα Αντι-Ντύργκν. Διαλεκτική της Φύσης. ΣΕ. σ. 24. [καίμενα περί 1875-1876]

